

Fənn sillabusu

İxtisas: 6008008 –“Turizm işinin təşkili” A; B

Fakültə: “İqtisadiyyat və idarəetmə”

Kafedra: “İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə”

I.Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: “Turizm siyasəti və planlaşdırılması” tədris proqramı və tədris planı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus kafedranın 13. 02. 2026-cı il 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Fənnin kodu:LPF-B13

Tədris ili: III (2025-2026). Semestr: VI

Tədris yükü cəmi:Cəmi:150.saat.Auditoriya saati-45 (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan

AKTS üzrə kredit: 5

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi:

1. i.ü.f.d.,dos. Zamanov Fizuli Mirzəmməd oğlu

2. müəllim Dadaşova İlkanə Nəsim qızı

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

Məsləhət saati:

1. II-V günlər: saat 12⁰⁰-13⁰⁰

2. I-V günlər: saat 11⁵⁰-12²⁰

E-mail ünvanı:

1. fizuliz@list.ru

2. ilkanahacizade@mail.ru

III.Tövsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyi. “Azərbaycan Respublikasında turizmin inkişaf strategiyası” (2022–2026). Bakı, 2022.

2. Əliyev T., Məmmədov, R. Azərbaycanda turizmin idarə edilməsi və planlaşdırılması. Bakı: “Elm və Təhsil”, 2021.

3. Quliyev S. Davamlı turizm və regional inkişaf. Bakı, 2023.

4. Əliyev T. Turizmin təşkili və idarə edilməsi. Bakı: Elm və Təhsil, 2020.

5. Məmmədov R. Turizm siyasəti və dövlət tənzimlənməsi. Bakı: Kooperasiya nəşriyyatı, 2021.

6. Kərimov E. Turizm iqtisadiyyatı və planlaşdırılması. Bakı: ADIU nəşriyyatı, 2022.

Əlavə

1. Hüseynov A. Azərbaycanda regional turizmin inkişaf istiqamətləri. Bakı, 2020.

2. İsmayılov F. Turizmdə strateji planlaşdırma. Bakı, 2024.

3. "Turizm və inkişaf" elmi məqalələr toplusu (2020–2025-ci illər üzrə seçmələr).

4. UNWTO e-Library – <https://www.unwto.org>

5. OECD iLibrary (Tourism bölməsi) – <https://www.oecd-ilibrary.org>

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "İnsan resurslarının idarə edilməsi", "Kəmiyyət əsaslı tədqiqat metodları" fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI. Fənnin təsviri: Turizm siyasəti dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin tərkib hissəsidir. Turizm siyasəti-dövlətin turist sənayesinin turist subyektlərini turist tələbatının ödənilməsinə və turist subyektlərinin səmərəli təşkilinə yönəldilən fəaliyyətə deyildir. Bununla dövlət özünün siyasi-iqtisadi və sosial vəzifələrini reallaşdırır və təkmilləşdirir. Dövlətin turizm siyasəti, məcmuu tədbirlər çoxluğu olmaqla, respublikada bu sahənin iqtisadi-sosial rolunu və iqtisadi sistemdə vəzifələrini idarə etməkdir.

Turist siyasəti strategiya və texnikaya əsaslanır. Turizm strategiyası turizmin inkişafının konsepsiyasını məqsədli proqram və resursların səfərbərliyini əks etdirir. Turist taktikası konkret mexanizmləri və idarəetmə üsullarını müəyyən edir. Belə ki, turizm vergi, turizm xidmətlərinin qiymətləndirilməsini müəyyən edir. Konsepsiyanın əsas məqsədi yüksək keyfiyyətli və rəqabət qabiliyyətli turizm kompleksini yaratmaq, ona yerli və xarici vətəndaşların tələbatının ödənilməsi imkanlarını genişləndirmək, ali məqsədə nail olmaq üçün əlverişli variantlar tərtib edib və reallaşdırmaqdır.

Tələbələrə turizm siyasəti, onun mahiyyəti və əhəmiyyəti eləcə də, ayrı-ayrı ölkələrin həmçinin, beynəlxalq turizm təşkilatlarının yeritdiyi turizm siyasəti haqqında biliklər verməkdən ibarətdir.

"Turizm siyasəti və planlaşdırılması" fənni üzrə proqramda nəzərdə tutulan mövzuların səmərəli tədrisi bakalavr səviyyəsində iqtisadçı kadrlara turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri, turizm firmalarının peşəkar kadr siyasəti, dünya iqtisadiyyatında turizm siyasəti, turizm fəaliyyətinin planlaşdırılması haqqında lazımi biliklərin mənimsənilməsinə imkan verəcəkdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir;

- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açə bilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladıqı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralıqı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görələcəkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 30 saat; Seminar: 15 saat; Cəmi: 45 saat.

№	Mövzuların adı	O cümlədən		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	<p>Mövzu 1. Dövlətin turizm siyasəti iqtisadi siyasətin tərkibi kimi.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turizm siyasəti iqtisadi və sosial inkişafın tərkib hissəsi kimi 2. Dövlətin turizm tənzimlənməsinin əsas məqsədləri və vəzifələri 3. Turizm siyasətinin mexanizmləri, turizm proqramlarının təhlili. 4. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri 5. Turizm siyasətinin iqtisadi və qeyri-iqtisadi məqsədləri <p>Tənbə: 3,4</p>	4	2	
2.	<p>Mövzu 2: Turizm siyasətinin formalaşmasına iqtisadi mexanizm və vasitələrin təsiri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turizmdə qiymət siyasəti 2. Turizmdə maliyyə münasibətləri və maliyyə siyasəti 3. Turist fəaliyyətində vergitutuma siyasəti 4. Turizmdə sığortalanmanın xüsusiyyətləri və sığorta siyasəti 5. Turizmdə reklam işi və reklam siyasəti 	2		

	Mənbə: 3,4,5,6			
3.	Mövzu 3. Turizmin inkişaf planları və onların hazırlanması Plan: 1. Turizmdə planlaşdırılma siyasəti 2. Turizmdə planlaşdırma prosesi 3. Kurortların planlaşdırılması 4. Şəhər və yerli planlaşdırılma 5. Turizmin xüsusi növlərinin planlaşdırılması 6. Turizmin görməli yerlərinin planlaşdırılması Mənbə: 3,4,5,6	2	2	
4.	Mövzu 4. Turizm siyasətində zonalaşdırma, layihələr və marketing planı Plan: 1. Planlaşdırmada zonalaşdırma 2. Dövlət və şəxsi sektor fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi 3. Tur proqramlarının hazırlanması və planlaşdırılması 4. Turizmdə layihənin hazırlanma və həyata keçirilməsi mərhələləri 5. Bazarın planlaşdırılması və marketing strategiyası Mənbə:4,5,6	2		
5.	Mövzu 5. Dünya iqtisadiyyatında turizm siyasəti. Dünya turizminin inkişaf perspektivləri. Plan: 1. Dünya iqtisadiyyatında turizmin inkişaf tempi 2. Dünya iqtisadiyyatının inkişafında dövlətlərin turizm siyasəti 3. Turizm siyasətinin ölkələrin ödəmə balansına təsiri 4. Dünya turizminin inkişaf perspektivləri 5. Xarici ölkələrin aqroturizm siyasəti və inkişafı təcrübəsi 6. Böyük Britaniya və Fransanın turizm siyasəti Mənbə:3,4,5,6	4	2	
6.	Mövzu 6. Beynəlxalq turizm iştirakçılarının turizm siyasəti və hüquqları Plan: 1. Dövlətin beynəlxalq turizm münasibətlərində iştirakının xüsusiyyətləri 2. MDB ölkələrinin turizm siyasətinin formalaşması mərhələləri 3. Ölkələrin turizm siyasətinə uyğun turizm idarəçiliyinin təşkilat-hüquqi formaları 4. Turistlərin siyasi və hüquqi statusu problemi: beynəlxalq və milli aspektlər 5. MDB dövlətlərində turoperator və turagentlərin siyasi və hüquqi statusu 6. Beynəlxalq turizmin siyasətini formalaşdıran Manila Bəyannaməsi Mənbə:3,4,5,6	4	2	
7.	Mövzu 7. Turizm planlaşmasının vəzifələri və onun əsas istiqamətləri Plan: 1. Turizm marketingi və turizm marketinginin hədəfləri 2. Turizmin strateji planlaşmasının xüsusiyyətləri. 3. Azərbaycan turizm sənayesinin inkişafına dair strateji planlaşma Mənbə:4,5,6	2		

8.	<p>Mövzu 8. Regional turizmin planlaşması və idarə olunmasının əsas istiqamətləri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planlaşmanın mahiyyəti, turizmdə onun yeri və əsas formaları 2. Regional turizmin strateji planlaşması 3. Turizmin idarəçiliyinin xüsusiyyətləri 4. Turizmin biznes və kommertiya planlaşması 5. Turizm bazarının proqnozlaşdırılmasının təkmilləşdirilməsi istiqamətləri <p>Mənbə:3,4,5,</p>	2	2	
9.	<p>Mövzu 9. Turizmdə investisiya siyasəti</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investisiya və turizmdə ondan istifadə xüsusiyyətləri 2. Turizmdə investisiyaların formalaşması mənbələri və istifadə istiqamətləri 3. Investisiyaların iqtisadi səmərəliliyi 4. Investisiyaların idarə edilməsi <p>Mənbə:,4,5</p>	2		
10.	<p>Mövzu 10. Regional turizm siyasəti və turizm ehtiyatlarının rayonlaşdırılması</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turizm siyasətinə uyğun ehtiyatlarından istifadənin rayonlaşdırılması 2. Turizm ehtiyatlarının rayonlaşdırılmasında qiymətləndirmə kriteriyaları 3. Ərazinin turizm potensialının məcmuu indeksi 4. Turizm siyasətində rayonlaşmanın xarici təcrübəsi 5. Regionlarda turizmə dövlətin himayəçilik siyasəti <p>Mənbə:3,4,6</p>	2	2	
11	<p>Mövzu 11. Azərbaycanca turizm siyasətinin inkişafı perspektivləri. Turizmdə kadr siyasəti</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Azərbaycanda dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri. 2. Turizmdə sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsinin dövlət siyasəti 3. Ölkənin milli turizm qanunvericiliyi turizm siyasətinin tərkibi kimi 4. Azərbaycanda turizmin maddi-texniki bazası və onun inkişafı 5. Azərbaycanın turizm bazarının formalaşdırılması iqtisadi siyasətin tərkibi kimi 6. Turizmdə insan amili və onun tənzimlənməsi siyasəti 7. Turizm firmalarında peşəkar kadr siyasəti və keyfiyyətin ölçülməsi <p>Mənbə: 3,4,5,6</p>	4	3	
Cəmi:		30	15	

XI.Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı:- Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətlərini;- Turizm siyasətinin formalaşmasına iqtisadi mexanizm və vasitələrin təsirini;-Turizmin inkişaf planları və onların hazırlanmasını; - Beynəlxalq turizm iştirakçılarının turizm siyasətini tədqiqatçı kimi qiymətləndirmək bacarıqlarını əldə edəcəkdir

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar,
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Turizm siyasətinin hazırlanması və turizm fəaliyyətinin planlaşdırılması sahəsində əsas anlayışlara bələd olur.
- Turizm sferasının idarə edilməsi sahəsində dövlətin rolu və funksiyaları ilə tanış olur.
- Turizm statistikasının və uçotunun formalaşdırılmasını bacarır.
- Turizm xidmətinin keyfiyyətinin artırılması, istehlakçı hüquqlarının qorunması, turizm sektorunun inkişafının təşviq edilməsi və turizm fəaliyyət növlərinin tənzimlənməsi istiqamətləri üzrə müxtəlif idarəçilik mexanizmləri və modellərini təşviq edir.
- Müxtəlif turizm növlərinin inkişafı ilə əlaqədar dövlət proqramlarını və layihələrini qiymətləndirir.
- Turizm sahəsinin tənzimlənməsi, təşviq edilməsi ilə bağlı müxtəlif məzmunlu işçi sənədlərini hazırlamağı bacarır.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında rəy və iradları: _____

XV: Kollokvium sualları:

I kollokvium

1. Turizm siyasəti iqtisadi və sosial inkişafın tərkib hissəsi kimi
2. Dövlətin turizm tənzimlənməsinin əsas məqsədləri və vəzifələri
3. Turizm siyasətinin mexanizmləri, turizm proqramlarının təhlili.
4. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri
5. Turizm siyasətinin iqtisadi və qeyri-iqtisadi məqsədləri
6. Turizmdə qiymət siyasəti
7. Turizmdə maliyyə münasibətləri və maliyyə siyasəti
8. Turist fəaliyyətində vergitutuma siyasəti
9. Turizmdə sığortalanmanın xüsusiyyətləri və sığorta siyasəti
10. Turizmdə reklam işi və reklam siyasəti

II kollokvium

1. Turizmdə planlaşdırılma siyasəti
2. Planlaşdırmada zonalaşdırma
3. Dövlət və şəxsi sektor fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi
4. Turizmdə layihənin hazırlanma və həyata keçirilməsi mərhələləri
5. Dünya iqtisadiyyatının inkişafında dövlətlərin turizm siyasəti
6. Turizm siyasətinin ölkələrin ödəmə balansına təsiri
7. Dövlətin beynəlxalq turizm münasibətlərində iştirakının xüsusiyyətləri
8. MDB ölkələrinin turizm siyasətinin formalaşması mərhələləri
9. Turizm marketinqi və turizm marketinqinin hədəfləri
10. Turistlərin siyasi və hüquqi statusu problemi: beynəlxalq və milli aspektlər

XVI. İmtahan sualları:

1. Turizm siyasəti iqtisadi və sosial inkişafın tərkib hissəsi kimi
2. Dövlətin turizm tənzimlənməsinin əsas məqsədləri və vəzifələri
3. Turizm siyasətinin mexanizmləri, turizm proqramlarının təhlili.
4. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin başlıca istiqamətləri
5. Turizm siyasətinin iqtisadi və qeyri-iqtisadi məqsədləri
6. Turizmdə qiymət siyasəti

7. Turizmde maliyyə münasibətləri və maliyyə siyasəti
8. Turist fəaliyyətində vergitutuma siyasəti
9. Turizmde sığortalanmanın xüsusiyyətləri və sığorta siyasəti
10. Turizmde reklam işi və reklam siyasəti
11. Turizmde planlaşdırılma siyasəti
12. Kurortların planlaşdırılması
13. Şəhər və yerli planlaşdırılma
14. Turizmin görməli yerlərinin planlaşdırılması
15. Planlaşdırmada zonalaşdırma
16. Dövlət və şəxsi sektor fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi
17. Turizmde layihənin hazırlanma və həyata keçirilməsi mərhələləri
18. Bazarın planlaşdırılması və marketing strategiyası
19. Dünya iqtisadiyyatının inkişafında dövlətlərin turizm siyasəti
20. Turizm siyasətinin ölkələrin ödəmə balansına təsiri
21. Dünya turizminin inkişaf perspektivləri
22. Xarici ölkələrin aqroturizm siyasəti və inkişafı təcrübəsi
23. Böyük Britaniya və Fransanın turizm siyasəti
24. Dövlətin beynəlxalq turizm münasibətlərində iştirakının xüsusiyyətləri
25. MDB ölkələrinin turizm siyasətinin formalaşması mərhələləri
26. Turistlərin siyasi və hüquqi statusu problemi: beynəlxalq və milli aspektlər
27. MDB dövlətlərində turoperator və turagentlərin siyasi və hüquqi statusu
28. Turizm marketingi və turizm marketinginin hədəfləri
29. Turizmin strateji planlaşmasının xüsusiyyətləri.
30. Azərbaycan turizm sənayesinin inkişafına dair strateji planlaşma
31. Planlaşmanın mahiyyəti, turizmde onun yeri və əsas formaları
32. Regional turizmin strateji planlaşması
33. Turizm bazarının proqnozlaşdırılmasının təkmilləşdirilməsi istiqamətləri
34. Investisiya və turizmde ondan istifadə xüsusiyyətləri
35. Turizmde investisiyaların formalaşması mənbələri və istifadə istiqamətləri
36. Turizm siyasətinə uyğun ehtyatlardan istifadənin rayonlaşdırılması
37. Turizm ehtyatlarının rayonlaşdırılmasında qiymətləndirmə kriteriyaları
38. Turizm siyasətində rayonlaşmanın xarici təcrübəsi
39. Regionlarda turizmə dövlətin himayəçilik siyasəti
40. Azərbaycanda dövlətin turizm siyasəti və onun istiqamətləri.
41. Turizmde sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsinin dövlət siyasəti
42. Ölkənin milli turizm qanunvericiliyi turizm siyasətinin tərkibi kimi
43. Azərbaycanda turizmin maddi-texniki bazası və onun inkişafı
44. Azərbaycanın turizm bazarının formalaşdırılması iqtisadi siyasətin tərkibi kimi
45. Turizm firmalarında peşəkar kadr siyasəti və keyfiyyətin ölçülməsi

“Turizm siyasəti və planlaşdırılması” fənninin sillabusu 6008008 –“Turizm işinin təşkili” ixtisasının tədris proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

“İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə” kafedrasının 13 fevral 2026 il tarixli 06 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Mühazirə müəllimi:

Seminar müəllimi:

Kafedra müdiri v.i.e:

dos F.M.Zamanov

m İ.N.Dadaşova

dos.G.T.Əliyeva